

در گفتگو با سنا روش‌های اصلاح شاخص کل بورس بررسی شد؛

کاراثر شدن شاخص کل با حذف سود نقدی و ارزش بازار نمادها

مدیراسبق نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار با بررسی ابعاد عدم نمایانگری کافی شاخص کل از وضعیت سهام، شاخصهای جامع و کاراثر در این حوزه را معرفی کرد.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، امیرحمزه مالیر مدیرعامل سبدگردان سرآمد بازار با بیان عدم نمایانگری کافی شاخص کل از وضعیت سهام به خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: این مساله به عنوان دغدغه اصلی فعالان بازار این روزها با تایید سازمان بورس نیز همراه شده است و به نظر می‌رسد با روایت عوامل تشکیل‌دهنده شاخص‌های مختلف پیشنهادی مبتنی بر دغدغه‌های مطروح شده ارایه کرد. وی با طرح این پرسش که «شاخص‌ها با چه عواملی، ساختارهای متفاوتی می‌گیرند؟» افزود: نخستین عامل «انتخاب سهام» است به این معنا که شاخص‌ها عمدتاً در برگیرنده بخشی از سهام هستند که به روش الف) بازارها، ب) صنعت‌ها، ج) شرکت‌های رشدی و ارزشی و همچنین د) شاخص‌های انتخابی (Selective) تفکیک می‌شوند. مبانی شاخص‌های انتخابی برای گزینش سهامی که در شاخص لحاظ می‌شوند متنوع است، که می‌توان نقدشوندگی، سهام شناور، قابلیت مالی و سابقه معاملاتی را نام برد.

به گفته مدیرعامل سبدگردان سرآمد بازار «وزن‌دهی شاخص» عامل دوم در این زمینه است که مواردی همچون الف) وزن‌دهی بر اساس ارزش بازار (ارزش بازار بالاتر تاثیر در شاخص بیشتر)؛ ب) وزن‌دهی بر اساس قیمت (قیمت هر سهم بالاتر تاثیر در شاخص بیشتر) و ج) بدون وزن یا هم‌وزن (تاثیر درصد نوسانات قیمت تمامی سهام فارغ از سایز یا قیمت همسان است) را در بر می‌گیرد.

مدیراسبق نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار «شاخص کل یا شاخص قیمت» را به عنوان عامل سوم عنوان کرده و گفت: شاخص کل؛ سود نقدی شرکت‌ها را نیز در بازده سهام لحاظ می‌کند و به همین دلیل انباشتگی سود در عدد شاخص دارد که با گذشت زمان از مبدا تاثیرپذیری شاخص از نوسانات قیمت را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر مبنای شاخص قیمت؛ فقط نوسانات قیمت است.

وی افزود: سودهای نقدی تقسیمی از شاخص خارج می‌شود به همین دلیل این شاخص پس از تقسیم سود شرکت‌ها افت می‌کند علی‌رغم این‌که بازده کل سهم تغییر نکرده است.

معاون اسبق ناشران و اعضا شرکت بورس اوراق بهادار تهران تصریح کرد: شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس به دلایل زیر نواقصی در روایت‌گری متوازن، قابلیت اتکا و تعمیم به کل بازار دارد:

۱- وزن شاخص کل بر اساس ارزش بازار است و با توجه به اختلاف ارزش بازار شرکت‌ها نوسانات قیمتی سی سهم بزرگ می‌تواند ۸۰ درصد شاخص را متاثر سازد و نزدیک به ۴۰۰ سهم دیگر، ۲۵ درصد ۳۰ سهم بزرگ، تاثیر گذارند.

۲- شاخص کل، سودهای نقدی را در رقم خود نهفته دارد که عمدتاً متاثر از سهام بزرگ با سودنقدی بالاست و با توجه به ترکیب شدن با عامل وزنی ارزش بازار، شاخص را در سطح بالایی نگه می‌دارد و نوسانات قیمت سهام کوچک‌تر یا بدون سود نقدی را کمتر نشان می‌دهد.

۳- نسبت سهام بزرگ از ارزش و حجم معاملات بالا است لیکن شاخص را این سهام هدایت می‌کنند. از این رو تمرکز فعالان بازار در بخشی از بازار است که نمایش متناسبی در شاخص ندارد.

وی افزود: بر اساس این سه گزاره به نظر می‌رسد تمرکز روی شاخص قیمت نسبت به شاخص کل (حذف سود نقدی) وزن‌دهی بر اساس نقدشوندگی (سهام شناور آزاد و میانگین معاملات) بجای ارزش بازار می‌تواند شاخصی کاراثر را به بازار معرفی کند.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)